

SZKOLENIA

w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny służby

podkom. Barbara Jamrozik

Wydział Doskonalenia Zawodowego
Komendy Stołecznej Policji

„Nie wolno dopuścić pracownika do pracy, do której wykonywania nie posiada on wymaganych kwalifikacji lub potrzebnych umiejętności, a także dostatecznej znajomości przepisów oraz zasad bezpieczeństwa i higieny pracy”¹. Przedmiotową normę Kodeksu pracy stosuje się wobec funkcjonariuszy Policji, a wynika to z ustawy o Policji².

Szkoleniom w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny służby podlegają funkcjonariusze formacji policyjnej niezależnie od zajmowanego stanowiska i pełnionej funkcji. Policjanci pełniący funkcję w związkach zawodowych, wykonujący zadania służby bhp, będący w dyspozycji oraz delegowani również zobowiązani są do uczestnictwa w szkoleniach. Obowiązek zapewnienia odpowiednich do rodzaju wykonywanych czynności szkoleń podległym funkcjonariuszom należy do:

- Komendanta Głównego Policji,
- Komendanta Centralnego Biura Śledczego Policji,
- Komendanta Biura Spraw Wewnętrznych Policji,
- komendantów wojewódzkich Policji,
- Komendanta Stołecznej Policji,
- komendantów powiatowych Policji,
- komendantów miejskich Policji,
- komendantów rejonowych Policji,
- Dyrektora Centralnego Laboratorium Kryminalistycznego Policji,
- Komendanta Wyższej Szkoły Policji w Szczytnie,
- komendantów szkół policyjnych³.

Przeszkolenie policjanta w zakresie bezpieczeństwa i higieny służby organizuje się przed dopuszczeniem go do wykonywanych zadań na stanowisku służby. Szkolenia te odbywają się w czasie służby i na koszt pracodawcy. Szczegółowe wytyczne w zakresie ich realizacji określa rozporządzenie Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 27 lipca 2004 r. w sprawie szkolenia w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy⁴.

Od 2 grudnia 2016 r. szkolenia policjantów w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny służby zostały uregulowane w art. 71c ustawy o Policji, a ich podział przedstawia rysunek 1.

Rysunek 1. Podział szkoleń w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny służby w Policji.

Źródło: opracowanie własne.

Szkolenie wstępne jest przeprowadzane w formie instruktażu według programów opracowanych dla poszczególnych grup stanowisk. Instruktaż to forma szkolenia o czasie trwania nie krótszym niż 2 godziny lekcyjne (trwające 45 minut), umożliwiająca uzyskanie, zaktualizowanie lub uzupełnienie wiedzy i umiejętności dotyczących wykonywania pracy i zachowania się w zakładzie pracy w sposób zgodny z przepisami i zasadami bezpieczeństwa i higieny pracy⁵.

W celu prawidłowej realizacji szkoleń bhp uczestnikom należy zapewnić:

- 1) zaznajomienie z czynnikami środowiska służby mogącymi powodować zagrożenia dla bezpieczeństwa i zdrowia funkcjonariuszy podczas służby oraz z odpowiednimi środkami i działaniami zapobiegawczymi;
- 2) poznanie przepisów oraz zasad bezpieczeństwa i higieny służby oraz pracy w zakresie niezbędnym do pełnienia służby w jednostce organizacyjnej Policji i na określonym stanowisku służby, a także związanych ze służbą obowiązków i odpowiedzialności w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny służby oraz pracy;
- 3) nabycie umiejętności wykonywania czynności służbowych w sposób bezpieczny dla siebie i innych osób, postępowania w sytuacjach awaryjnych oraz udzielenia pomocy osobie, która uległa wypadkowi⁶.

Pracodawca organizujący i prowadzący szkolenie oraz jednostka organizacyjna prowadząca działalność szkoleniową w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy, tak zwani „organizatorzy szkolenia”, zapewniają:

- 1) programy poszczególnych rodzajów szkolenia opracowane dla określonych grup stanowisk;
- 2) programy szkolenia instruktorów w zakresie metod prowadzenia instruktażu (w przypadku prowadzenia takiego szkolenia);
- 3) wykładowców i instruktorów posiadających zasób wiedzy, doświadczenie zawodowe i przygotowanie dydaktyczne zapewniające właściwą realizację programów szkolenia;
- 4) odpowiednie warunki lokalowe do prowadzenia działalności szkoleniowej;
- 5) wyposażenie dydaktyczne niezbędne do właściwej realizacji programów szkolenia;
- 6) właściwy przebieg szkolenia oraz prowadzenie dokumentacji w postaci programów szkolenia, dzienników zajęć, protokołów przebiegu egzaminów i rejestru wydanych zaświadczeń⁷.

Jak stanowi przedmiotowe rozporządzenie, przez przygotowanie dydaktyczne wykładowców i instruktorów rozumie się ukończenie kształcenia lub szkolenia przygotowującego do prowadzenia procesu szkolenia w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy w sposób zapewniający wysoką efektywność, z uwzględnieniem odpowiednich dla określonych grup uczestników szkolenia i rodzajów szkolenia: form organizacyjnych i metod szkolenia oraz środków dydaktycznych.

SZKOLENIE WSTĘPNE OGÓLNE W DZIEDZINIE BEZPIECZEŃSTWA I HIGIENY SŁUŻBY

Szkoleniu wstępnemu ogólnemu bhp podlega wyłącznie funkcjonariusz nowo przyjęty do służby w Policji. Instruktaż ogólny powinien prowadzić pracownik/policjant służby bezpieczeństwa i higieny pracy, osoba wykonująca w jednostce organizacyjnej Policji zadania tej służby lub pracownik/policjant wyznaczony przez pracodawcę, posiadający wiedzę i umiejętności zapewniające właściwą reali-

zację programu instruktażu, mający aktualne zaświadczenie o ukończeniu wymaganego szkolenia w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy/służby. Dobrą praktyką w jednostkach organizacyjnych Policji jest wyznaczenie osoby, która podczas nieobecności pracownika/policjanta służby bhp przeprowadzi takie szkolenie.

Celem omawianego szkolenia jest zaznajomienie policjanta w szczególności z:

- 1) podstawowymi przepisami bezpieczeństwa i higieny służby oraz pracy zawartymi w ustawie o Policji, Kodeksie pracy, aktach wykonawczych lub w regulaminie pracy/służby,
- 2) przepisami oraz zasadami bezpieczeństwa i higieny służby oraz pracy obowiązującymi w danej jednostce organizacyjnej Policji,
- 3) zasadami udzielania pierwszej pomocy w razie wypadku.

Należy wspomnieć, że w okresie stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii dopuszczono przeprowadzanie szkoleń wstępnych ogólnych w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny służby w całości za pośrednictwem środków komunikacji elektronicznej⁸.

SZKOLENIE WSTĘPNE NA STANOWISKU SŁUŻBY W DZIEDZINIE BEZPIECZEŃSTWA I HIGIENY SŁUŻBY

Zgodnie z dyspozycją art. 71c ust. 3 ustawy o Policji szkoleniu wstępnemu na stanowisku służby podlega policjant w przypadku zmiany:

- jednostki organizacyjnej Policji,
- stanowiska służbowego, w związku z którym zmieniają się czynniki szkodliwe lub uciążliwe, lub inne czynniki wynikające z warunków pełnienia służby.

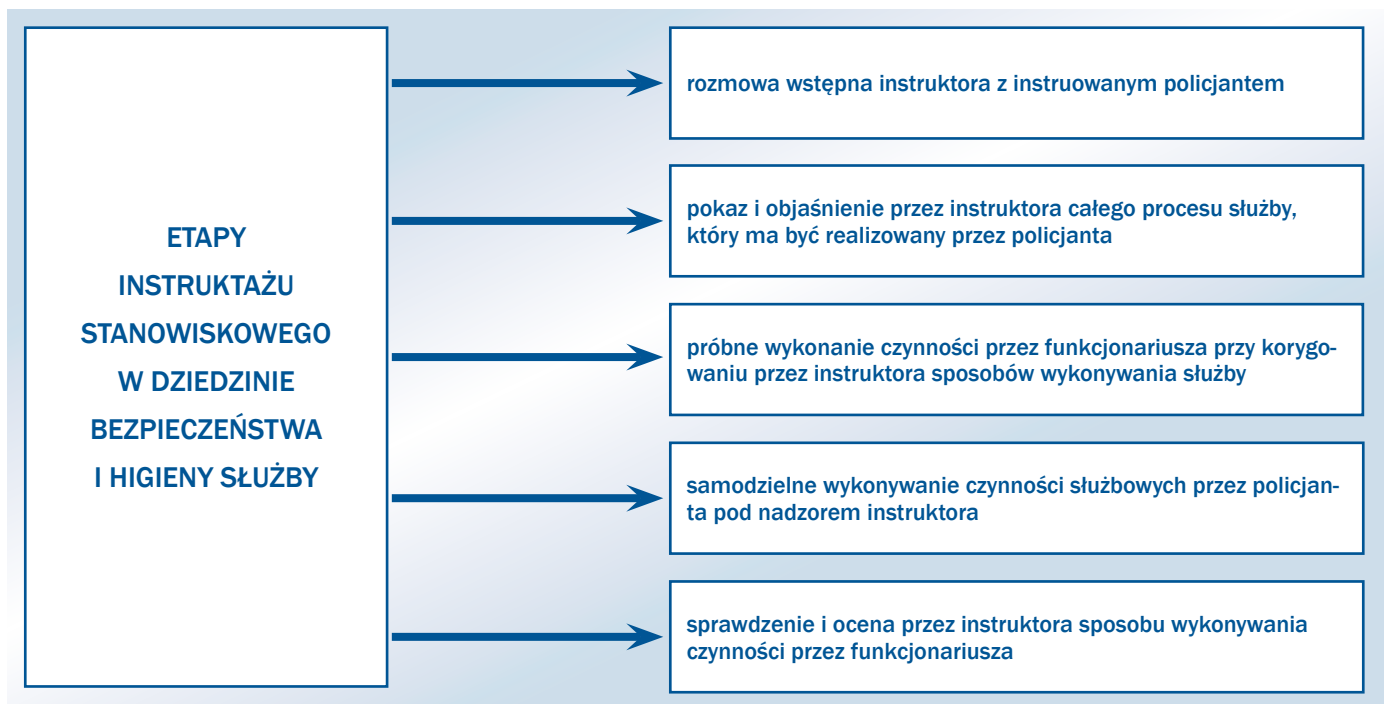
Ukończenie szkolenia zawodowego podstawowego jest równoznaczne z odbyciem pierwszego szkolenia wstępnego na stanowisku służby.

Obligatoryjnie należy przeprowadzić szkolenie wstępne na stanowisku służby w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny służby w momencie przeniesienia policjanta z innej jednostki organizacyjnej Policji, niezależnie od tego, jakie będzie wykonywał zadania. Natomiast w przypadku zmiany stanowiska służbowego czy komórki organizacyjnej nie jest to obligatoryjne, wówczas zależy od zagrożeń czynnikami szkodliwymi lub uciążliwymi, lub innymi czynnikami, które będą wynikać z warunków pełnienia służby. W przypadku ich zmiany przeprowadza się instruktaż stanowiskowy, natomiast jeśli zagrożenia te nie ulegają zmianie, szkolenia tego nie przeprowadza się. Wobec powyższego nasuwa się pytanie, skąd przełożony ma wiedzieć, na jakie zagrożenia narażony był policjant, pełniąc służbę w poprzedniej komórce. Obecny przełożony nie ma dostępu do tego typu informacji, wobec czego zasadne wydaje się przeprowadzenie przedmiotowego szkolenia.

Celem szkolenia jest uzyskanie przez policjanta:

- 1) informacji o czynnikach środowiska służby występujących na danym stanowisku i w jego bezpośrednim otoczeniu oraz o narażeniu zawodowym związanym z wykonywaną służbą,

Rysunek 2. Etapy instruktazu stanowiskowego w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny służby.

Źródło: opracowanie własne.

- 2) wiedzy i umiejętności dotyczących sposobów ochrony przed zagrożeniami wypadkowymi i zagrożeniami dla zdrowia, w warunkach normalnej służby i w warunkach awaryjnych,
- 3) wiedzy z zakresu bezpiecznego wykonywania czynności służbowych⁹.

Tematyka i czas trwania instruktazu stanowiskowego powinny być uzależnione od przygotowania zawodowego policjanta, dotychczasowego stażu służby oraz rodzaju wykonywanych czynności i zagrożeń występujących na stanowisku, na którym funkcjonariusz ma pełnić służbę¹⁰. Z zapisów omawianego rozporządzenia wynika, że szkolenie to powinno trwać nie krócej niż:

- 2 godziny dydaktyczne (tj. 2 x 45 minut) – dla policjantów wykonujących czynności administracyjno-biurowe, narażonych na działania czynników uciążliwych,
- 8 godzin dydaktycznych (tj. 8 x 45 minut) – dla policjantów niewymienionych wyżej.

Ponadto rozporządzenie stanowi, iż szkolenie wstępne na stanowisku służby powinno uwzględniać etapy wymienione na rysunku 2.

Opisywane szkolenie powinno uwzględniać wszystkie rodzaje czynności, które będą należały do zakresu obowiązków funkcjonariusza. Rozporządzenie stanowi, iż **instruktaż stanowiskowy przeprowadza wyznaczona przez pracodawcę osoba kierująca pracownikami lub pracodawca**, jeżeli osoby te posiadają odpowiednie kwalifikacje i doświadczenie zawodowe oraz są przeszkolone w zakresie metod prowadzenia instruktazu stanowiskowego. Instruktaż stanowiskowy kończy się sprawdzianem wiedzy i umiejętności z zakresu wykonywania czynności służbowych na stanowisku, zgodnie z przepisami oraz zasadami bezpieczeństwa i higieny służby oraz

pracy, stanowiącym podstawę dopuszczenia funkcjonariusza do wykonywania czynności na określonym stanowisku¹¹. Warunkiem niezbędnym do realizacji i osiągnięcia celu szkolenia jest wyczerpanie tematyki szkolenia przez prowadzącego, wykorzystującego w tym celu niezbędne środki dydaktyczne, oraz odpowiednie udokumentowanie szkolenia.

W okresie stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii dopuszcza się przeprowadzanie szkoleń wstępnych w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy i służby w całości za pośrednictwem środków komunikacji elektronicznej, z wyjątkiem instruktazu stanowiskowego:

- 1) pracownika zatrudnianego na stanowisku robotniczym;
- 2) pracownika zatrudnionego na stanowisku, na którym występuje narażenie na działanie czynników niebezpiecznych;
- 3) pracownika przenoszonego na stanowisko, o którym mowa w pkt 1 i 2;
- 4) ucznia odbywającego praktyczną naukę zawodu oraz studenta odbywającego praktykę studencką¹².

Należy nadmienić, że szkolenia wstępne w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy zostały zwolnione z zakazów dotyczących zgromadzeń w czasie epidemii¹³.

SZKOLENIA OKRESOWE W DZIEDZINIE BEZPIECZEŃSTWA I HIGIENY SŁUŻBY

Szkolenia okresowe w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny służby przeprowadza się na podstawie art. 71c ust. 5 ustawy o Policji. Z treści przedmiotowej normy prawnej wynika, że szkolenia te przeprowadza się w grupach szkoleniowych, przedstawionych na rysunku 3.

Rysunek 3. Rodzaje grup szkoleniowych w ramach szkoleń okresowych w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny służby w Policji.

Źródło: opracowanie własne.

Jedną z wyżej wymienionych grup tworzy się z funkcjonariuszy, którzy pełnią służbę w warunkach szczególnie uciążliwych lub szkodliwych dla zdrowia, do których między innymi zalicza się służbę:

- w pomieszczeniach pozbawionych stałego naturalnego oświetlenia lub celowo przyciemnionych, w których ze względów technologicznych lub ze względu na rodzaj wykonywanej służby stosowane jest wyłącznie sztuczne oświetlenie,
- w pomieszczeniach zlokalizowanych poniżej poziomu otaczającego terenu,
- w warunkach nadmiernego obciążenia wysiłkiem fizycznym,
- w warunkach ręcznego kierowania ruchem na skrzyżowaniach i w ciągach komunikacyjnych o dużym natężeniu ruchu,
- w warunkach ciągłego napięcia i koncentracji przy nagrywaniu i odtwarzaniu zapisów magnetycznych lub cyfrowych w styczności ze zmiennym natężeniem i zakresem fal dźwiękowych,
- w warunkach narażenia na promieniowanie optyczne,
- w warunkach narażenia na działanie pyłów,
- w warunkach narażenia na działanie substancji chemicznych,
- w warunkach narażenia na drgania działające na organizm człowieka przez kończyny górne lub drgania o ogólnym działaniu na organizm człowieka,
- w warunkach narażenia na hałas lub hałas ultradźwiękowy,
- w mikroklimacie zimnym albo gorącym,
- w warunkach narażenia na działanie pól i promieniowań elektromagnetycznych,
- przy fizycznym zwalczaniu terroryzmu,
- przy konserwowaniu, magazynowaniu, transporcie i stosowaniu materiałów wybuchowych, łatwopalnych i samozapalnych,
- przy prowadzeniu prób broni, amunicji, materiałów wybuchowych oraz prac doświadczalnych z materiałami wybuchowymi,
- podczas prowadzenia badań materiałów czynnych biologicznie,
- pod ziemią i pod wodą,

- w warunkach narażenia na działanie substancji chemicznych bardzo toksycznych lub toksycznych lub działających szkodliwie na rozrodczość,
- w warunkach narażenia na działanie substancji chemicznych, ich mieszanin, czynników lub procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym lub mutagennym.

W przypadku policjantów **delegowanych do czasowego pełnienia służby w innej jednostce organizacyjnej Policji lub w innej miejscowości** przełożony w jednostce, do której policjant został delegowany, realizuje w stosunku do niego zadania w zakresie szkoleń okresowych w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny służby. Powyższe wynika z dyspozycji art. 71d ustawy o Policji. Wobec tego przełożony w jednostce, do której policjant został delegowany, zobowiązany jest ustalić, czy policjant posiada ważne oraz odpowiednie szkolenie w dziedzinie bhp, a w przypadku jego braku skierować na szkolenie. Szkolenie okresowe bhp ma na celu aktualizację i ugruntowanie wiedzy i umiejętności w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny służby/pracy oraz zaznajomienie uczestników szkolenia z nowymi rozwiązaniami techniczno-organizacyjnymi w tym zakresie. Szkolenia okresowe realizuje się w formie instruktażu, kursu, seminarium lub samokształcenia kierowanego¹⁴.

- **Kurs** to forma szkolenia o czasie trwania nie krótszym niż 15 godzin lekcyjnych, składająca się z zajęć teoretycznych i praktycznych, umożliwiającą uzyskanie, zaktualizowanie lub uzupełnienie wiedzy i umiejętności w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy.
- **Samokształcenie kierowane** to forma szkolenia umożliwiająca uzyskanie, zaktualizowanie lub uzupełnienie wiedzy i umiejętności w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy na podstawie materiałów przekazanych przez organizatora szkolenia, w szczególności przy zastosowaniu poczty, internetu, przy jednoczesnym zapewnieniu konsultacji z osobami spełniającymi wymagania dla wykładowców.
- **Seminarium** to forma szkolenia o czasie trwania nie krótszym niż 5 godzin lekcyjnych, umożliwiającą uzyskanie, aktualizowanie lub uzupełnianie wiedzy i umiejętności w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy.

SZKOLENIA W DZIEDZINIE BHP

W myśl zasady zawartej w § 15 ust. 3 wyżej cytowanego rozporządzenia **pracodawca ustala, po konsultacji z policjantami lub ich przedstawicielami (związkami zawodowymi), częstotliwość i czas trwania szkoleń okresowych** dla poszczególnych grup szkoleniowych, biorąc pod uwagę rodzaj i warunki wykonywania czynności na tych stanowiskach.

Szkolenie okresowe w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny służby/pracy dla pracodawców oraz policjantów pełniących służbę na stanowisku kierowniczym zawiera tematykę z zakresu bezpieczeństwa i higieny służby oraz pracy, o czym stanowi art. 71c ust. 6 ustawy o Policji.

Szkolenie okresowe w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny służby kończy się egzaminem sprawdzającym przyswojenie przez uczestnika szkolenia wiedzy objętej programem szkolenia oraz umiejętności wykonywania lub organizowania służby zgodnie z przepisami i zasadami bezpieczeństwa i higieny służby oraz pracy. Obowiązkiem organizatora jest przeprowadzenie egzaminu. Przepis stanowi, że z przedmiotowego egzaminu sporządza się protokół.

Wspomnieć należy o realizacji szkoleń okresowych w czasie stanu zagrożenia epidemicznego oraz stanu epidemii¹⁵, które wprowadzono w roku 2020, wówczas gdy termin przeprowadzenia szkolenia okresowego w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny służby przypadał w:

- okresie obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii lub
 - w okresie 30 dni od dnia odwołania stanu zagrożenia epidemicznego, w przypadku gdy nie zostanie ogłoszony stan epidemii, albo stanu epidemii
- termin szkoleń został wydłużony do 60 dni od dnia odwołania stanu zagrożenia epidemicznego (w przypadku gdy nie zostanie ogłoszony stan epidemii), albo stanu epidemii¹⁶.

PROGRAMY SZKOLEŃ BHP

Omawiane rozporządzenie określa ramowe programy zarówno szkoleń wstępnych, jak i okresowych w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy, podając ich tematykę, formę realizacji i czas trwania szkoleń. **Programy szkoleń dla poszczególnych grup stanowisk opracowuje pracodawca lub w porozumieniu z pracodawcą – jednostka organizacyjna prowadząca działalność szkoleniową w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy, na podstawie ramowych programów szkoleń¹⁷.**

Programy szkoleń powinny być dostosowane do rodzajów i warunków prac wykonywanych przez uczestników szkoleń, przykładowo:

Program szkolenia funkcjonariuszy narażonych na ekspozycję promieniowania optycznego powinien zawierać informacje o wynikach oceny ryzyka zawodowego, a w szczególności o:

- 1) podjętych na podstawie rozporządzenia środków niezbędnych do wyeliminowania lub ograniczenia ryzyka zawodowego oraz okoliczności, w jakich takie środki należy stosować;
- 2) wartości MDE (maksymalnej dopuszczalnej ekspozycji na promieniowanie optyczne) i związanego z nimi potencjalnego ryzyka;

- 3) wynikach wyznaczania poziomu ekspozycji, zagrożeniach stwarzanych przez występujące w miejscu służby promieniowanie optyczne oraz potencjalnych skutkach dla zdrowia lub bezpieczeństwa policjantów;
- 4) przyczynach powstawania chorób powodowanych ekspozycją na promieniowanie optyczne, ich objawach i sposobach wykrywania;
- 5) profilaktycznych badaniach lekarskich oraz zagrożeniach stwarzanych przez środki fotouczulające;
- 6) bezpiecznych sposobach wykonywania czynności służbowych, ograniczających poziom ekspozycji do możliwie najmniejszej wartości;
- 7) prawidłowym stosowaniu odpowiednio dobranych środków ochrony indywidualnej¹⁸.

Program szkolenia policjantów narażonych na działanie szkodliwych czynników biologicznych powinien obejmować zagadnienia dotyczące:

- 1) potencjalnego zagrożenia dla zdrowia i życia funkcjonariuszy spowodowanego działaniem szkodliwego czynnika biologicznego,
- 2) środków, które należy podjąć w celu zapobiegania zagrożeniom spowodowanym działaniem szkodliwego czynnika biologicznego,
- 3) wymagań higieniczno-sanitarnych,
- 4) wyposażenia i stosowania środków ochrony zbiorowej i indywidualnej,
- 5) działań, które funkcjonariusze podejmują w razie wystąpienia awarii lub wypadków, lub dla ich zapobiegania¹⁹.

Program szkolenia policjantów wykonujących ręczne prace transportowe powinien zawierać informacje w zakresie prawidłowych sposobów wykonywania ręcznych prac transportowych²⁰.

Program szkolenia funkcjonariuszy narażonych na działanie pola-EM (pola elektromagnetycznego) winien zawierać informacje obejmujące wyniki oceny zagrożeń elektromagnetycznych, w szczególności dotyczące:

- 1) środków ochronnych oraz zasad ograniczania poziomu narażenia lub ograniczania zagrożeń, jakie należy stosować na podstawie rozporządzenia z uwagi na rozpoznane zagrożenia elektromagnetyczne;
- 2) limitów Interwencyjnych Poziomów Narażenia i limitów Granicznych Poziomów Oddziaływania oraz możliwych bezpośrednich skutków oddziaływania pola-EM na organizm człowieka, w tym objawów przejściowych;
- 3) możliwych skutków pośrednich oraz stwarzanych przez nie zagrożeń dla bezpieczeństwa i higieny pracy;
- 4) występowania pola-EM stref ochronnych oraz potencjalnych skutków dla bezpieczeństwa i higieny pracy wynikających z poziomów pola-E (pola elektrycznego) i pola-M (pola magnetycznego) rozpoznanych w przestrzeni pracy;
- 5) sposobów wykrywania i zgłaszania niekorzystnych dla zdrowia skutków narażenia oraz zakresu profilaktycznej opieki zdrowotnej,
- 6) bezpiecznych sposobów pracy ograniczających zagrożenia wynikające z oddziaływania pola-EM;
- 7) prawidłowego stosowania odpowiednio dobranych środków ochronnych;
- 8) ograniczeń dotyczących oddziaływania pola-EM na osoby szczególnie chronione, przykładowo kobiety w ciąży²¹.

Program szkolenia policjantów narażonych na działanie substancji chemicznych, ich mieszanin, czynników lub procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym lub mutagennym powinien zawierać treści w zakresie:

- 1) ryzyka dla zdrowia, jakie wynika z oceny narażenia na działanie substancji chemicznych, ich mieszanin, czynników lub procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym lub mutagennym i dodatkowego ryzyka wynikającego z palenia tytoniu, oraz środków ostrożności, które powinny być podejmowane w celu ograniczenia tego narażenia,
- 2) wymagań higienicznych, które powinny być spełnione w celu ograniczenia narażenia na działanie substancji chemicznych, ich mieszanin, czynników lub procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym lub mutagennym,
- 3) konieczności używania środków ochrony indywidualnej, w tym odzieży ochronnej,
- 4) działań zapobiegających wypadkom oraz działań koniecznych do podjęcia przez funkcjonariuszy, w tym policjantów pełniących obowiązki ratownicze, podczas działań ratowniczych oraz wypadków²².

Program szkolenia dla policjantów narażonych na działanie hałasu lub drgań mechanicznych powinien zawierać informacje w zakresie odnoszącym się do wyników oceny ryzyka zawodowego, a w szczególności dotyczące:

- 1) poziomu ryzyka zawodowego, rodzaju stwarzanych zagrożeń oraz ich potencjalnych skutków;
- 2) środków niezbędnych do wyeliminowania lub ograniczenia ryzyka zawodowego oraz okoliczności, w jakich takie środki należy stosować;
- 3) wartości NDN²³ oraz wartości progów działania²⁴ dla hałasu lub drgań mechanicznych;
- 4) wyników badań i pomiarów hałasu lub drgań mechanicznych, oceny ich natężeń i rodzaju oddziaływań na organizm oraz ewentualnego wpływu na zdrowie;

- 5) przyczyn powstawania chorób powodowanych oddziaływaniem hałasu lub drgań mechanicznych na organizm, ich objawów i sposobów wykrywania oraz możliwych środków profilaktyki medycznej;
- 6) profilaktycznej opieki zdrowotnej, w tym badań lekarskich funkcjonariuszy;
- 7) bezpiecznych sposobów wykonywania pracy, ograniczających do minimum narażenie na hałas lub drgania mechaniczne;
- 8) prawidłowego stosowania środków ochrony indywidualnej przed hałasem lub drganiami mechanicznymi²⁵.

Programy, na podstawie których były prowadzone aktualne szkolenia policjantów, powinny być przechowywane przez pracodawców. Obowiązek ten wynika z dyspozycji § 7 ust. 3 rozporządzenia Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 27 lipca 2004 r. w sprawie szkolenia w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy. Szczególną uwagę należy zwrócić na szkolenia realizowane przez jednostki prowadzące działalność szkoleniową, które opracowują programy szkoleń, zgodnie z powyższym zapisem programy powinny być przechowywane w jednostkach organizacyjnych Policji, a nie w jednostce prowadzącej szkolenie.

DOKUMENTACJA SZKOLENIOWA

Organizatorzy opisywanych szkoleń zobowiązani są do prowadzenia dokumentacji w postaci programów szkolenia (opisano powyżej), dzienników zajęć, protokołów przebiegu egzaminów i rejestru wydanych zaświadczeń. Poniżej przedstawiono wzór rejestru wydanych zaświadczeń. W rubryce „uwagi” można przykładowo wpisać liczbę dziennika oraz datę pisma dotyczącego przekazania uwierzytelnionej kopii zaświadczenia do komórki kadrowej, datę oraz imię

Rysunek 4. Wzór rejestru wydanych zaświadczeń w ramach szkoleń okresowych w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny służby.

L.dz. WKT -/2021

**REJESTR WYDANYCH ZAŚWIADCZEŃ W RAMACH SZKOLEŃ OKRESOWYCH W DZIEDZINIE
BEZPIECZEŃSTWA I HIGIENY SŁUŻBY
W ROKU 2021**

Numer zaświadczenia	Stopień, imię i nazwisko osoby przeszkolonej	Komórka/jednostka organizacyjna Policji przeszkolonego	Data szkolenia	Data wydania zaświadczenia	Liczba punktów uzyskanych w wyniku przeprowadzonego egzaminu	Członkowie komisji egzaminacyjnej	Nr protokołu egzaminacyjnego	Uwagi

Źródło: opracowanie własne.

SZKOLENIA W DZIEDZINIE BHP

i nazwisko osoby rejestrującej szkolenie w SWOP, datę i podpis pracownika kadr, któremu przekazano kopię dokumentu, datę i podpis przeszkolonego, potwierdzający otrzymanie zaświadczenia.

Szkolenia wstępne bhp kończą się wydaniem karty szkolenia wstępnego w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny służby, natomiast szkolenia okresowe bhp – wydaniem zaświadczenia o ukończeniu przedmiotowego szkolenia. Wzory kart szkolenia oraz zaświadczeń zostały określone w omawianym rozporządzeniu.

Kartę szkolenia wstępnego w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny służby oraz kopię zaświadczenia dotyczącego szkolenia okresowego w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny służby, potwierdzoną za zgodność z oryginałem, przechowuje się w części pierwszej akt osobowych policjantów. Wynika to z rozporządzenia Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 27 lipca 2004 r. w sprawie szkolenia w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy²⁶ oraz z zarządzenia nr 678 Komendanta Głównego Policji z dnia 17 czerwca 2005 r. w sprawie zasad prowadzenia przez przełożonych dokumentacji w sprawach związanych ze stosunkiem służbowym policjantów oraz sposobu prowadzenia akt osobowych²⁷.

Cytowane rozporządzenie nie określa terminów przechowywania dokumentacji szkoleniowej. W jednostkach organizacyjnych Policji klasyfikację dokumentacji, ze względu na okres jej przechowywania oraz sposób oznaczania kategorii archiwalnej, określa zarządzenie nr 10 Komendanta Głównego Policji z dnia 15 maja 2020 r. w sprawie Jednolitego rzeczowego wykazu akt Policji²⁸. Z powyższego aktu prawnego wynikają niżej wymienione klasyfikacje dokumentacji szkoleniowej:

- 1401 B-5Z Programy szkoleń bhp.
- 1420 BE-20E Wyniki przeszkolenia (sprawozdania, analizy, protokoły, notatki dot. organizacji i przebiegu szkolenia).
- 1421 BE-20E Dokumentacja szkoleń (dokumentacja komisji egzaminacyjnych, protokoły egzaminów końcowych).
- 1421 B-10Z Dzienniki zajęć.
- 1421 B-2Z Plany, harmonogramy zajęć, egzaminów.
- 1422 BE-20E Ewidencja przeszkolonych (potwierdzająca przeszkolenie w zakresie bhp).
- 1424 B-5Z Materiały instruktażowo-szkoleniowe (schematy, szkice, prezentacje, materiały audiowizualne i inne pomoce szkoleniowe).
- 1425 B-2Z Obsługa organizacyjna (dotyczy obsługi kursów i innych form przeszkolenia, np. pisma przewodnie w sprawie organizacji, terminów szkolenia).

REJESTRACJA SZKOLEŃ BHP W SYSTEMIE WSPOMAGANIA OBSŁUGI POLICJI

Szkolenia w dziedzinie bhp w Policji podlegają obowiązkowi rejestrowania ich w Systemie Wspomagania Obsługi Policji²⁹ (SWOP). Konieczność rejestrowania w systemie danych wynika z decyzji nr 102 Komendanta Głównego Policji z dnia 3 marca 2014 r. w sprawie określenia zadań jednostek i komórek organizacyjnych Policji w zakresie wdrożenia i eksploatacji Systemu Wspomagania Obsługi Policji³⁰. Na podstawie powyższej decyzji kierownicy jednostek

organizacyjnych Policji zobowiązani zostali do sprawowania nadzoru nad:

- 1) kompletnością, aktualnością i prawdziwością danych przetwarzanych z użyciem SWOP;
- 2) wprowadzaniem do zbiorów przetwarzanych z użyciem SWOP danych w zakresie wynikającym z zadań regulaminowych jednostek organizacyjnych Policji przetwarzających te dane;
- 3) wykorzystaniem danych przetwarzanych z użyciem SWOP w zakresie niezbędnym do wykonywanych zadań służbowych.

Informację o szkoleniach bhp koduje się za pomocą pól wyboru w podsystemie KADRA, zakładka Kartoteka osobowa, wprowadzanie/aktualizacja/przeglądanie danych osobowych. Następnie w kartotece osobowej funkcjonariusza zakładka Inne..., potem podzakładka Szkolenia BHP/p.poz. W przedmiotowej podzakładce gromadzone są dane o szkoleniach bhp, p.poz. oraz pierwszej pomocy. Ewidencja ta jest bardzo pomocna w monitorowaniu terminów szkoleń, pod warunkiem bieżącego i prawidłowego wprowadzania danych. Należy wspomnieć, że aby korzystać z omawianego systemu, niezbędne jest posiadanie odpowiednich uprawnień. Przykłady uzupełniania w SWOP danych o szkoleniach w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny służby przedstawiono poniżej.

Rysunek 5. Przykład zarejestrowanego w SWOP szkolenia wstępnego ogólnego w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny służby.

Źródło: opracowanie własne.

Rysunek 6. Przykład zarejestrowanego w SWOP szkolenia wstępnego na stanowisku służby w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny służby.

Źródło: opracowanie własne.

Rysunek 7. Przykład zarejestrowanego w SWOP szkolenia okresowego w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny służby dla policjantów.

Źródło: opracowanie własne.

Po uzupełnieniu danych zapisujemy je, w przypadku niezaznaczenia informacji, że szkolenie podlega odnowieniu, system wyświetli kolejne okno dialogu z pytaniem: „Czy faktycznie dane szkolenie nie podlega odnowieniu?”. Po wybraniu opcji TAK lub NIE szkolenie zostanie zarejestrowane w systemie.

Rysunek 8. Okno dialogu SWOP w trakcie rejestracji szkolenia.

Źródło: opracowanie własne.

Wprowadzając do SWOP informacje o szkoleniach bhp, należy stosować jednolite kody szkoleń, wówczas będzie możliwe korzystanie ze wszystkich funkcji systemu. Kody opisywanych szkoleń i ich terminy przedstawiono w tabeli 1.

SZKOLENIA BHP W LICZBACH

W latach 2015–2019 w szkoleniach wstępnych ogólnych bhp w Policji uczestniczyło 25 194 funkcjonariuszy. Najwięcej policjantów przeszkolono w 2016 r. – 6458, natomiast najmniej w roku 2015 – 4085. Jednostką organizacyjną Policji, która przeszkoliła w analizowanym okresie najwięcej funkcjonariuszy, była Komenda Wojewódzka Policji w Katowicach – 3247 osób przeszkolonych. Najmniej policjantów na przestrzeni 5 lat zostało przeszkolonych w Komendzie Wojewódzkiej Policji w Gorzowie Wielkopolskim – 547 osób. W szkołach policyjnych przeszkolono łącznie 342 funkcjonariuszy, z czego najwięcej w roku 2017 – 75 i po 74 w latach 2015 i 2019. Szkołą Policji, która przeprowadziła najwięcej tego typu szkoleń, było Centrum Szkolenia Policji w Legionowie – 99 przeszkolonych policjantów. W tabeli 2 przedstawiono szczegółową liczbę przeprowadzonych szkoleń wstępnych ogólnych w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny służby dla policjantów.

W latach 2015–2019 w Policji w ramach szkoleń okresowych w dziedzinie bhp przeszkolono 108 738 osób. Najwięcej policjantów w analizowanym okresie przeszkolono w Komendzie Wojewódzkiej Policji w Katowicach – 19 627 policjantów. Rokiem, w którym zrealizowano najwięcej szkoleń okresowych bhp, był rok 2019, przeszkolonych w nim zostało 25 695 funkcjonariuszy. Szczegółowe dane w przedmiotowym zakresie przedstawiono w tabeli 3.

Z przedstawionych danych wynika, że funkcjonariusze Policji mają zapewnione szkolenia w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny służby. Zasady organizacji przedmiotowych szkoleń określają poszczególni pracodawcy, a informacje o szkoleniach przetwarzane są za pomocą Systemu Wspomagania Obsługi Policji.

Tabela 1. Kody oraz terminy szkoleń w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny służby stosowane w SWOP.

KOD SZKOLENIA W SWOP	RODZAJ SZKOLENIA	TERMIN PIERWSZEGO SZKOLENIA	TERMIN WAŻNOŚCI SZKOLENIA
BHPWO	Instruktaż ogólny	przed dopuszczeniem do wykonywania zadań na stanowisku służby	szkolenie nieodnawialne
BHPWS	Instruktaż stanowiskowy		
BHPOPK	Szkolenie okresowe bhp dla pracodawców oraz policjantów pełniących służbę na stanowisku kierowniczym	do 6 miesięcy od rozpoczęcia służby na tych stanowiskach	5 lat szkolenie odnawialne
BHPOP	Szkolenie okresowe bhp dla policjantów	do 12 miesięcy od rozpoczęcia służby	5 lat szkolenie odnawialne
OPCZU	Szkolenie okresowe bhp dla policjantów pełniących służbę na stanowisku, na którym występują warunki szczególnie uciążliwe lub szkodliwe dla zdrowia		3 lata szkolenie odnawialne
BHPOSB	Szkolenie okresowe bhp dla policjantów wykonujących zadania służby bhp	do 12 miesięcy od rozpoczęcia służby ³¹	5 lat szkolenie odnawialne

Źródło: opracowanie własne.

SZKOLENIA W DZIEDZINIE BHP

Tabela 2. Liczba funkcjonariuszy Policji przeszkolonych w ramach szkoleń wstępnych ogólnych w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny służby w latach 2015–2019.

JEDNOSTKI ORGANIZACYJNE POLICJI	2015	2016	2017	2018	2019	RAZEM
Komenda Wojewódzka Policji w Białymstoku	90	215	166	318	208	997
Komenda Wojewódzka Policji w Bydgoszczy	163	348	277	253	306	1 347
Komenda Wojewódzka Policji w Gdańsku	128	187	280	190	214	999
Komenda Wojewódzka Policji w Gorzowie Wielkopolskim	58	153	103	103	130	547
Komenda Wojewódzka Policji w Katowicach	439	933	631	578	666	3 247
Komenda Wojewódzka Policji w Kielcach	150	134	169	141	76	670
Komenda Wojewódzka Policji w Krakowie	352	481	345	492	516	2 186
Komenda Wojewódzka Policji w Lublinie	215	229	190	191	138	963
Komenda Wojewódzka Policji w Łodzi	174	353	252	329	328	1 436
Komenda Wojewódzka Policji w Olsztynie	79	177	150	128	135	669
Komenda Wojewódzka Policji w Opolu	77	155	144	143	156	675
Komenda Wojewódzka Policji w Poznaniu	388	500	366	274	395	1 923
Komenda Wojewódzka Policji z siedzibą w Radomiu	326	376	362	370	367	1 801
Komenda Wojewódzka Policji w Rzeszowie	101	233	222	145	155	856
Komenda Wojewódzka Policji w Szczecinie	142	374	205	347	250	1 318
Komenda Wojewódzka Policji we Wrocławiu	273	447	314	288	359	1 681
Komenda Stołeczna Policji	750	967	473	379	432	3 001
Razem:	3 905	6 262	4 649	4 669	4 831	24 316
Wyższa Szkoła Policji w Szczytnie	10	15	10	22	10	67
Centrum Szkolenia Policji w Legionowie	19	24	20	-	36	99
Szkoła Policji w Katowicach	23	8	17	6	10	64
Szkoła Policji w Pile	12	7	15	9	15	58
Szkoła Policji w Słupsku	10	12	13	16	3	54
Razem szkoły policyjne:	74	66	75	53	74	342
Centralne Laboratorium Kryminalistyczne Policji	13	9	11	-	-	33
Centralne Biuro Śledcze Policji	72	96	24	143	120	455
Komenda Główna Policji	21	25	-	-	2	48
Ogółem:	4 085	6 458	4 759	4 865	5 027	25 194

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych udostępnionych przez Komendę Główną Policji.

Tabela 3. Liczba funkcjonariuszy Policji przeszkolonych w ramach szkoleń okresowych w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny służby w latach 2015–2019.

JEDNOSTKI ORGANIZACYJNE POLICJI	2015	2016	2017	2018	2019	RAZEM
Komenda Wojewódzka Policji w Białymstoku	229	289	820	682	915	2 935
Komenda Wojewódzka Policji w Bydgoszczy	602	663	1 282	1 457	1 016	5 020
Komenda Wojewódzka Policji w Gdańsku	1 369	894	289	1 515	995	5 062
Komenda Wojewódzka Policji w Gorzowie Wielkopolskim	139	135	278	1 606	205	2 363
Komenda Wojewódzka Policji w Katowicach	4 048	4 461	3 205	3 673	4 240	19 627
Komenda Wojewódzka Policji w Kielcach	777	970	1 029	689	626	4 091
Komenda Wojewódzka Policji w Krakowie	1 703	1 086	1 355	1 333	1 961	7 438
Komenda Wojewódzka Policji w Lublinie	1 477	953	730	576	799	4 535
Komenda Wojewódzka Policji w Łodzi	576	354	161	699	3 179	4 969
Komenda Wojewódzka Policji w Olsztynie	567	599	730	372	867	3 135
Komenda Wojewódzka Policji w Opolu	555	355	239	326	520	1 995
Komenda Wojewódzka Policji w Poznaniu	1 103	3 829	762	1 258	1 510	8 462
Komenda Wojewódzka Policji z siedzibą w Radomiu	2 130	1 317	1 601	1 784	1 022	7 854
Komenda Wojewódzka Policji w Rzeszowie	353	920	969	1 431	1 217	4 890
Komenda Wojewódzka Policji w Szczecinie	645	524	366	1 144	898	3 577
Komenda Wojewódzka Policji we Wrocławiu	509	2 367	1 093	2 028	761	6 758
Komenda Stołeczna Policji	1 453	978	2 857	1 460	3 230	9 978
Razem:	18 235	20 694	17 766	22 033	23 961	102 689
Wyższa Szkoła Policji w Szczytnie	95	9	40	29	36	209
Centrum Szkolenia Policji w Legionowie	50	111	75	66	98	400
Szkoła Policji w Katowicach	43	28	42	18	21	152
Szkoła Policji w Pile	18	9	39	19	16	101
Szkoła Policji w Słupsku	12	11	23	18	71	135
Razem szkoły policyjne:	218	168	219	150	242	997
Centralne Laboratorium Kryminalistyczne Policji	10	11	24	26	-	71
Centralne Biuro Śledcze Policji	-	1 052	699	157	1 305	3 213
Komenda Główna Policji	432	248	780	119	145	1 724
Biurowo Spraw Wewnętrznych Policji	-	-	-	2	42	44
Ogółem:	18 895	22 173	19 488	22 487	25 695	108 738

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych udostępnionych przez Komendę Główną Policji.

PODSUMOWANIE

Funkcjonariusze Policji, tak jak pracownicy zobowiązani są uczestniczyć w szkoleniach w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny służby. Z kolei obowiązkiem pracodawcy jest zapewnienie funkcjonariuszowi nie rzadziej niż raz na pięć lat szkolenia okresowego bhp, a jeśli pełni on służbę w warunkach uciążliwych lub szkodliwych dla zdrowia – nie rzadziej niż raz na trzy lata. W ramach przedmiotowych obowiązków średnio rocznie w Policji przeprowadza się 5000 szkoleń wstępnych ogólnych w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny służby oraz 25 000 szkoleń okresowych.

- ¹ Ustawa z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy (Dz. U. z 2020 r. poz. 1320, z późn. zm.), art. 237³ § 1.
- ² Ustawa z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (Dz. U. z 2020 r. poz. 360, z późn. zm.), art. 71a ust. 6.
- ³ Tamże, art. 71a.
- ⁴ Dz. U. z 2004 r. Nr 180, poz. 1860, z późn. zm.
- ⁵ Rozporządzenie Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 27 lipca 2004 r. w sprawie szkolenia w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy (Dz. U. z 2004 r. Nr 180, poz. 1860, z późn. zm.), § 1a pkt 1.
- ⁶ Tamże, § 3.
- ⁷ Tamże, § 5.
- ⁸ Ustawa z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz. U. poz. 1842, z późn. zm.), art. 12e ust. 1.
- ⁹ Rozporządzenie Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 27 lipca 2004 r. w sprawie szkolenia w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy (Dz. U. z 2004 r. Nr 180, poz. 1860, z późn. zm.), załącznik nr 1.
- ¹⁰ Rozporządzenie Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 27 lipca 2004 r. w sprawie szkolenia w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy.
- ¹¹ Tamże, § 11 ust. 5 i 6, § 11.
- ¹² Ustawa z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych, art. 12e ust. 1.
- ¹³ Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 21 grudnia 2020 r. w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii (Dz. U. z 2020 r. poz. 2316), § 28 ust. 13 pkt 12.
- ¹⁴ Rozporządzenie Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 27 lipca 2004 r. w sprawie szkolenia w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy, § 15 ust. 1 i 2.
- ¹⁵ Szerzej: B. Jamrozik, *Szkolenia okresowe BHP w czasie epidemii*, „Stołeczny Magazyn Policyjny” 2020, nr 6, s. 19–21.
- ¹⁶ Ustawa z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych, art. 12e ust. 2.
- ¹⁷ Tamże, § 7 ust. 1.
- ¹⁸ Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 maja 2010 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy przy pracach związanych z ekspozycją na promieniowanie optyczne (Dz. U. z 2013 r. poz. 1619), § 9 ust. 1.
- ¹⁹ Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 22 kwietnia 2005 r. w sprawie szkodliwych czynników biologicznych dla zdrowia w środowisku pracy oraz ochrony zdrowia pracowników zawodowo narażonych na te czynniki (Dz. U. z 2005 r. Nr 81, poz. 716, z późn. zm.), § 9 ust. 1.
- ²⁰ Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 14 marca 2000 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy przy ręcznych pracach transportowych oraz innych pracach związanych z wysiłkiem fizycznym (Dz. U. z 2018 r. poz. 1139), § 5 ust. 1 pkt 1.

- ²¹ Rozporządzenie Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 29 czerwca 2016 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy przy pracach związanych z narażeniem na pole elektromagnetyczne (Dz. U. z 2018 r. poz. 331), § 12 ust. 1.
- ²² Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 24 lipca 2012 r. w sprawie substancji chemicznych, ich mieszanin, czynników lub procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym lub mutagennym w środowisku pracy (Dz. U. z 2016 r. poz. 1117, z późn. zm.), § 9 ust. 2.
- ²³ Wartości NDN (Najwyższych Dopuszczalnych Natężeń) – dopuszczalne wartości wielkości charakteryzujących hałas lub drgania mechaniczne, określone w przepisach w sprawie najwyższych dopuszczalnych stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy, a dla kobiet w ciąży odpowiednio w przepisach w sprawie prac szczególnie uciążliwych lub szkodliwych dla zdrowia kobiet. Rozporządzenie Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 5 sierpnia 2005 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy przy pracach związanych z narażeniem na hałas lub drgania mechaniczne (Dz. U. Nr 157, poz. 1318), § 2 pkt 8.
- ²⁴ Wartości progów działania – wartości wielkości charakteryzujących hałas i drgania mechaniczne w środowisku pracy (bez uwzględniania skutków stosowania środków ochrony indywidualnej), określone w załączniku do rozporządzenia. Tamże, § 2 pkt 9.
- ²⁵ Rozporządzenie Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 5 sierpnia 2005 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy przy pracach związanych z narażeniem na hałas lub drgania mechaniczne, § 10.
- ²⁶ Rozporządzenie Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 27 lipca 2004 roku w sprawie szkolenia w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy (Dz. U. z 2004 r. Nr 180, poz. 1860, z późn. zm.), § 12 ust. 1 i § 16 ust. 3.
- ²⁷ Zarządzenie nr 678 Komendanta Głównego Policji z dnia 17 czerwca 2005 r. w sprawie zasad prowadzenia przez przełożonych dokumentacji w sprawach związanych ze stosunkiem służbowym policjantów oraz sposobu prowadzenia akt osobowych (Dz. Urz. KGP z 2018 r. poz. 104, z późn. zm.), § 3 ust. 2 pkt 1c.
- ²⁸ Dz. Urz. KGP z 2020 r. poz. 21.
- ²⁹ Szerzej: K. Kryczka, *Policja na wspomaganiu*, „Magazyn Policja 997” 2014, nr 115, s. 22–23.
- ³⁰ Dz. Urz. KGP z 2014 r. poz. 22, z późn. zm.
- ³¹ Ze szkolenia okresowego dla policjantów wykonujących zadania służby bhp może być zwolniona osoba, która:
 - 1) przedłoży aktualne zaświadczenie o odbyciu w tym okresie u innego pracodawcy wymaganego szkolenia okresowego;
 - 2) odbyła w tym okresie szkolenie okresowe wymagane dla osoby zatrudnionej na stanowisku należącym do innej grupy stanowisk, jeżeli jego program uwzględni zakres tematyczny wymagany programem szkolenia okresowego obowiązującego na nowym stanowisku pracy.
 Rozporządzenie Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 27 lipca 2004 r. w sprawie szkolenia w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy, § 15 ust. 5.

Summary

Training courses in safety and service hygiene

In the article there have been discussed preliminary and periodic training courses in safety and service hygiene, which must be completed by police officers. Essential elements, necessary to accomplish described training courses, such as training objectives, forms and requirements referring to duration of training courses, as well as guidelines in the area of training record-keeping, have been discussed. The author also pays attention to the obligation of registering information about subject training courses in the System of Service and Support of the Police as well as giving instructions essential to the correct implementation of this activity. Statistical data concerning the involvement of police officers in training courses in safety and service hygiene in the years 2015 – 2019 constitute a significant supplementation of this publication.

Tłumaczenie: Renata Cedro